

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Félévre 6 kor — fl.
Egy évre 8 kor — fl.

Vidéken:
Félévre 9 kor — fl.
Egy évre 12 kor — fl.

Feloldó szerkesztő és lapfőnöke:

THAL GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő tér Biedermann-palota földszintén,
az előszobában hivatal.

Gyermekmenház a vidéken.

Szell Kálmán miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülése elé igen fontos javaslatot terjesztett, az állami gyermekmenhelyekről. Mikor a javaslatot a Ház elé terjesztette, megokolásában kiemelte, hogy a születések száma hazánkban oly magas, hogyha a gyermekek nagymértékű halandósága nem ellensúlyozná azt, mi volnánk a legszaporább nemzet Európában. Ezer lakosra esett élve született gyermek 1898-ban Franciaországban 22·1, Nagy-Britanniában 28·9, Oroszországban 33·8, Németbirodalomban 36·2, Ausztriában 36·2, Magyarhonban 37·4. Ellenben halálozás dolgában nálunk csak Oroszország áll rosszabbul. Amig száz évesülött közül Angliában 22·57, Franciaországban 23·46, Ausztriában 34·97, elhalt öt éven aluli gyermek Magyarországon 38·12, Oroszországban 43·01.

Ezt a nagy halandóságot

csökkenteni, a talált gyermekeket az elzüléstől megóvni első sorban az állam, másodsorban a társadalom kötelessége.

Rátért a miniszter is ismertette a talált gyermekek ügyében kifejtett mozgalom történetét, mely a ma benyújtott törvényjavaslatban csucosodik ki, mely a talált és a hatóságilag elhagyatottaknak nyilvánított hét éven aluli gyermekek védelmére *Budapesten és az ország különböző vidékein állami gyermekmenedékhelyet kíván létesíteni.*

A vidéki menedékhelyeket oly városokban akarja felállíttatni a miniszter, ahol bábaképzők vannak, lehetőleg azokkal kapcsolatosan, továbbá ott, ahol a társadalom e tekintetben segítségére lesz.

Ami az állami gyermekmenedékhelyek létesítésének költségeit illeti, úgy a budapesti, mint a vidéki gyermekmenedékhelyek, az államkincstár megterhelhetése nélkül kizárólag az e célra felhasz-

nálható alapok és alapítványok igénybevitelével lehet fedezni.

Ezek közt első helyen van az 1815-ben Bécsben elhunyt Sándor István hazánkfiának hagyatékából származó országos szülő- és lelenczházi alap, mely jelenleg 1,087,000 korona. Ez a derék hazafi 1793-ban Pesten létesítendő gyermekmenedékházra ötezer és szülőháza szintén ötezer forintot hagyott; az növekedett ily nagy összeggé. A király beleegyezésével a szülőházi alapot is a talált gyermekek házára fordítják.

A vidéki gyermekmenedékhelyek költségeire, valamint a budapesti intézet ama költségeire, melyek az országos szülő- és lelenczházi alapból ki nem kerülnek, a belügyminisztérium felügyelete alatt levő közigazgatási, fogházi és tolenczházi alapot lehet felhasználni, mely 1900. év végével 1,637,900 korona. A két alapból 2,725,000 korona szolgálna az

Szerettelek.

*Szerettelek szólan ajkkal,
Könyvtől ázott halvány arcscsál.*

*Szerettelek erdő mélyén,
Patak partján, örvény szélén.*

*Szerettelek éjjel-nappal,
Este, reggel, alkonyattal.*

*Szerettelek lángban égve,
Kínjaimnak tengerébe.*

*... És szerettelek haldokolva,
Sivettépen felszokogva.*

Herczegh Jenő.

A királynő kérője.

Még a múlt hónapban történt Hágában, hogy egy Schacht Erik nevű fiatal ember a nyit utcán megállíttatta Vilma királynő kocsiját, mosolyogva odament a királynőhöz és így szólt hozzá:

— Kisasszony, imádom, legyen a feleségem!

A királynő csodálkozón nézett a merész ifjura, aki őt nem ismerte, egy rendőr azonban hamarosan ott termett s elfogta a sze elmes fiatalembert. A királynő ezután nyugodtan tovább hajtattott udvarhölgyével. Schacht a héten állt felségsértésért a törvényszék elé.

— Hogy merte ő felségét föltartoztatni s hogy mert olyan vallomással elébe állani? — kérdezte az elnök.

— Kérem, én nem tudtam, hogy ő a királynő. Három hónapja vagyok csak Hágában, azelőtt Haarlemben laktam. — Egyszer láttam egy nagyon szép és fess kisasszonyt, megtetszett s kerestem az alkalmat, hogy minél gyakrabban láthassam. Láttam is elég gyakran, de mindig csak kocsin.

— De azt tudni kellett, hogy azok a kocsik udvari kocsik?

— Én csak azt gondoltam, hogy uri kocsik. Különben a kocsit alig is néztem, csak a kisasszonyt. Soha úgy meg nem szerettem senkit, mint őt. Axon a napon, a mikor megállítottam a kocsiját, nagyon erőt vett rajtam a szerelem. Elhatároztam, hogy bármilyen történjék, megvallom neki a szereimemet s megkérem a kezét. A mint így járkálok Hezekkel a gondolatokkal, egyszer fölnezek s meglátom. Nem tudtam magamon uralkodni. Odamentem s megkértem a kezét.

A törvényszék rövid ideig tartó tanácskozása után az elnök kihirdette, hogy fölmenti Schachtot, mivel nem tudta, hogy a királynővel van dolga s csak utcai rendezavarásért ítéli el.

— Megvan elégedve? — kérdezte az elnök a szomorkodó vádlottól.

— Hogy lehetnék megelégedve? siránkozott Schacht. Hiszen nem találtam viszontszeretlemt?

A KATONAZENEKAR
mai
YONÓS HANGVERSENVE

az „Elite“ kávéházban

Válogatott műsorral
a karmester vezetése
mellett.

állami gyermekmenedékhely céljára. Azonkívül még a gyermekmentés országos rendezésének czéljaira — szükséghez képest — még az 1,665,000 koronányi bevételi többlet felhasználása is megokolt, mely az országos betegápolási pótdadó 1899. évi zárszámadása szerint mutatkozik. E szerint négy millió korona áll az intézmény létesítésére.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Az az egyhangúság, a melylyel a mai ülés kezdetét vette, hangos viharra változott a kérvények tárgyalásánál, — kevés hallgatóság előtt kezdte Kószeghy Sándor a kérvények előadója jelentéseit felolvasni, de mindinkább telt a Ház, a mint Budapest főváros ösmeretes önálló vámterületi kérvényéhez közelített — különösen a függetlenségi képviselők lesteák, mikor került felolvasásra a kérvény. Végre hozzá értek.

Az előadó azoktól rövidséggel akart a hias kérdésen átsiklani, de Ugron Gábor hangos szóval, nagy vihar közepette követelte annak fölolvását s rögtön utána Barabás Béla lelkes szavakkal méltatta az önálló vámterület fontosságát. Folytonos izgatottságba folyt tovább a vita, egy köpet láttunk a volt obstrukcióból.

Kezdeté 11 órakor.

Elnök: Tallián Béla.

Napirend előtt

Szell Kálmán miniszterelnök betérjezi a talált gyermekek elhelyezéséről szóló lelenczház építésére vonatkozó törvényjavaslatot, kéri a pénz és a közgazdasági bizottsághoz intézeti.

Hegedűs kereskedelmi miniszter az Adriával kötött szerződésről szóló törvényjavaslatot terjeszti be, kéri a közgazdasági bizottsághoz utasítani.

Rakovszky István kéri a Házat, hogy az Adria törvényjavaslatát egyszersmind az összeférhetlenségi bizottsághoz intézze. Erre nézve indítványt ad be.

Szavazás előtt

Madarász Imre kéri az elnököt, hogy a Ház szabályokat helyesen értelmezze.

A indítványt a Ház elvetette.

Az elnök előterjeszti, hogy Pichler interpellációját ma mondhasa el, miután holnap ünnep lesz, ezt Madarász Imre kifogásolja, de Szell Kálmán felszólalása után ehhez a Ház hozzájárul.

Következik a napirend:

Elnök: A napirend első pontjára, Perczel Béni halálával megüresedett jegyző választásról.

Névszerinti szavazás.

Megválasztottak: Jegyző: gróf Teleky Sándor. A kérvényi bizottságba: Mannaszy György, a köslekedési bizottságba: Ráth Péter, zárszámvizsgálási bizottságba Nagy Sándor és Vancsó Gyula, az összeférhetlenségi bizottságba Szivák Imre, a horvát-szlavon pénzügyi egyezmény bizottságba Andrássy Gyula gróf.

A napirend második pontja a mentelmi ügyek tárgyalása. Felfüggeszti a bizottság a következő elítelt képviselők mentelmi jogait: Borus István (párba), Molnár Jenő (becsületsértés) Rohonczy Gedton, Ugron Hábor (párba) Fáy István (párba), gróf Andrássy Géza (becsületsértés), Sándor József (párba), Okolicsányi László (rágalmazás és becsületsértés), Óváry Ferencz, Pulszky Ágoston (párba), Hentaller Lajos (becsületsértés és könnyü testi sértés), Beihlen Balázs gróf, Zeih Gábor, Rakovszky István (párba).

Nem adják ki: Psik Lajos (rágalmazás), Rakovszky István és Pichler Győző (párba) orsz. képviselőket.

Öt perc szünet.

Következik a kérvények 15-ik sorozatának tárgyalása.

Előadó: Kószeghy Sándor.

Háromszékvármegye kérvényénél:

Madarász József sajnosan tapasztalja, hogy a kérvények nem intéztetnek úgy el, mint azt ők 48-ban képzelték. Ma vagy teljesítik vagy nem a miniszterek önhatalmulag a kéréseket. A 60-as években ugy adattak ki a kérvények a minisztereknek, hogy azok értesítették a Házat az intézkedésekről, ma kiadják, de azok többé a Ház színe elé nem kerülnek. Különösen felhívja a miniszter figyelmét a nemzetiségi törvény revizióját kéri kérvényre s kéri a kormányt, hogy erre nézve annak idején törvényjavaslatot terjeszzen be.

Pichler kéri Budapest főváros önálló vámterületet kéri kérvényét felolvasni.

Elnök: Kívánja-e a ház a kérvény felolvasását?

Ugron Gábor: Kérem azt nem kívánja, de követeli a ház, tessék felolvasatni.

Elnök: A kérvény felolvasását rendeli.

Nyegre László jegyző felolvassa a kérvényt. (Elnök helyeslés a függetlenségi párton.) Felolvassák e tárgyban Szeged város, Békésmegye és Hevesmegye kérvényeit. Ennél a tételnél:

Kossuth Ferencz: Végtelen kívánságnak tartja az önálló vámterület felállítását, ebben látja az ország jólétének egyetlen eszközt.

Barabás Béla: Az önálló vámterület nem helyi érdekű, de az egész ország érdeke, figyelmebe ajánlja a parlamentnek. Szól a kérvények elintézésének rossz szervezetéről. (Helyeslés.)

Szell Kálmán: Barabás és Kossuth beszédjére, válaszolja, hogy nem volna okos, czelszerű és időszerű ha e kérdésben ma nyilatkozna esetleg a ház, ma é demleges tárgyalásába e kérdésnek bocsátkozva, — felfogása szerint az ország jóléte kívánja a mai állapot fenntartását. Majd ha az átalakulás ideje elérkezik ő fogja tudni teendőit. Indítványt ad be, hogy a továbbbiskiga kér

vényeket továbbra is a miniszterekhez utassák. (Helyeslés.)

Mezey Mór: Jólehet beszámolójában már nyilatkozott e kérdésben, de szívesen teszi azt most is. A főváros érdekében teljesen igazolt a jelen kérvény. Jelentékeny fellendülést várja ettől az iparnak, de hátrányos lesz a mezőgazdaságra. (Eldöntendő bal-felől) A bizottság irdítványhoz csatlakozik.

Polónyi Géza: Bárfy idejében a főváros hangulata az önálló vámterületekkel szemben épp olyan volt, mint most, csak hogy nem mert nyilvánulni.

Végül Pichler Győző a következő interpellációt nyújtotta be:

Kérdés a kormányhoz.

Az osztrák parlamenti viszonyok alakulása és ama jelenségek, a melyek a parlament megnyitásánál előfordultak, jogosulttá teszik a feltevést, hogy az osztrák Reichsrath munkaképtelen marad és akár Ausztriával, mint alkotmányos állam nem érintkezhetünk.

A mennyiben a kormány feladata minden eshetőséggel és változott viszonyokkal szemben az ország érdekeit, önállóságát és jogait biztosítani, kérem a kormányt, hogy mily álláspontot foglal el az esetben, ha az osztrák Reichsrath munkaképtelensége tényleg beáll.

Budapest, 1901. február 1.

Az ülés további folyamán személyes jellegű heves összerúzások keletkeztek Polónyi, Mezey és Gajáry képviselők között, amelyeknek valószínűleg más helyütt lesz folytatása.

Szell Kálmán felelt még a Pichler interpellációjára, kijelentve, hogy a felvetett kérdés meg nem időszerű s arra nézve megvárja a fejleményeket.

Ezzel az ülés véget ért.

POLITIKAI HÍREK

A közigazgatás egyszerűsítése. Szell Kálmán akciója, melylyel a közigazgatás menetének egyszerűsítését és gyorsítását akarja elérni, nemcsakára immár az országgyűlést fogja foglalkoztatni. A belügy-minisztériumba jelenleg szakadatlanul és nagy apparátussal dolgoznak a közigazgatás czélszerű egyszerűsítése törvényhozási munkálatainak előkészítésén. Ezt a munkát néhány hét múlva be is fejezik. A rengeteg anyagot felölelő törvényjavaslatot aztán haladéktalanul betérjesztik a képviselőházhoz alkotmányos tárgyalás végett.

Városi közgyűlés.

Debreczen, február 2.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta közgyűlését, amelyen az első, nagy horderejű tárgy a

Csatornázás és vízvezeték

ügye volt. Vecsey Imre tb. főjegyző, előadó ismertette az ügyet. Kétmillióhátszáz ezer koronás kölcsön szükséges a kettős mű létesítéséhez amely amortizációs kölcsönrel

fedeztetnék s a törlesztés abból a jövedelemből történne, amelyet a vízvezeték házi kezelésével elérhetnének.

Dr. Kenézy Gyula szólalt fel elsőnek, aki melegen pártolja a vízvezeték létesítésének ügyét. Példákat hoz fel, hogy közegészségügyi szempontból mennyire fontos a vízvezeték létesítése. A halálozási irány feltűnően kevesebb lett minden olyan városban, ahol vízvezetékot létesítettek. Felhozza például Budapestet is, ahol határozottan a csatornázás és vízvezeték bevezetésének eredménye a kedvezőbb közegészségügy. A csatornázás és vízvezeték a talaj viszonyokat is megjavítja. Debreczenben évszázadok óta gyűl össze az ürülék, a nélkül, hogy azt eltávolították volna. Nagyon megromlottak így a debreczeni kutak víze, mert a piszkos talajból megfertőzött vizet gyűjt össze. Szükség van tehát arra, hogy Debreczenben is megjavítsuk az egészségügyi viszonyokat. Hogy érhetjük el? Megmutatja a csatornázás ügye. Ezzel tudjuk csak megjavítani a talajviszonyokat. A föld nem szedi magába a szennyet, ki szárad s párolgása nem telíti meg fertőző anyagokkal a levegőt. Az ivóvíz megjavulna, mert tiszta földrétegből kapnák a kutak a vizet. Már pedig ha a föld száraz, a levegő tiszta, a víz fertőtlen, kétségtelen, hogy bírjuk mind ama fontos tényezőket, s melyektől a közegészségügy javítását várhatjuk. Hosszaván érvel a mellett is, hogy a csatornázás vízvezeték nélkül nem ér semmit. Ajánlja a vízvezeték és csatornázás ügyének az arról szóló javaslat elfogadását.

Hosszas éljenzéssel fogadott beszéde után

Kiss Albert szólalt fel. Debreczen város népesedési politikáját nem helyesli. Hibául rója fel hogy elnézte a kertészek valóságos falvakká való alakulását. A csapókerék, homokkert és a többi szemünk előtt népesült be, ahol sem a közegészségügy, sem a közbiztonság nem áll a megkívánt fokon. Rossz ivóvizeik vannak, iskoláik nincsenek. Olyan hibák, bajok ezek, a melyeken javítani kellene. De számtalan ilyen bajt hoz fel, a melyek után — úgy mond — nem csodálkozhat rajta senki, hogy ő a vízvezeték és csatornázás ügyének olyan őszinte barátja lett. Ez vezetett engem s nem paktum, mint ahogy tegnap a filemet egy nyilatkozat megütötte. Nem politikai pártoskodásról, hanem a közegészségügy rendezéséről van szó s mikor ezt akarjuk keresztülvinni, egyetértőleg kell eljárunk. Tiltakozik a paktum ráfogás ellen. Majd azt bizonyítja, hogy milyen előnyei lennének a vízvezetéknek, ha azt a szükséghez képest, Debreczen sokféle körülményére tekintettel készítették volna elő. Úgy, ahogy a csatornázás és vízvezeték ügye ma a közgyűlés elé került, még ma nem tökéletes munka. Már pedig, ha a közegészségügyi viszonyok javítására törekszünk, a terv keresztül vitelénél mit sem szabad figyelmen kívül hagyni. Ezért tehát a következő indítványt nyújtotta be:

Indítvány.

Bizassék meg a városi tanács, hogy a vízvezeték részletes tervét dolgozza ki s kilencz hónapra belül jóváhagyás végett szintén terjessze elő.

Az építési költségekre előirányzott Á. 300.000 korona csak akkor lesz kölcsön felvehető s rendelt célra folyóvá tehető, mihor az á. b. c. d. pontokban foglalt feltételeknek elég tétetett s úgy a vízszolgáltatási szabályzatot, mint a törlesztés kölcsön feltételeit és a vízvezeték részletes tervét — a városi tanács hat tagjából és a közgyűlés tizenkét tagjából választott és alakított bizottság jelentése alapján a bizottsági közgyűlés jóváhagyta és elfogadta. Szakszay Szabó László előkészítetlen-

nek tartja a vízvezeték és csatornázás ügyét. Erős és éles kritikát gyakorol felelte. Nagy mulasztásnak tartja, hogy a fontos és nagyhorderejű kérdésben, a terv és módok felől idejében nem tájékoztatták a törvényhatóság tagjait. Mindent, amit arról az ügyről tudunk, a műszaki tanács véleménye, de ezt is csak három nap előtt kézbesítették a bizottság tagjainak. Hozzájárul Kiss Albert indítványához.

Dobieczycki Sándor reflektál a Kis Albert technikai kifogásaira. Először arra, hogy a vízvezeték a Csapókerék s más kertészeknek nem adna vizet. Azért épülne a víztorony, hogy ez a vízszükségletet minden irányban ellássa. A kilencz hónapos elhalasztásra nincs szükség. Rendszere, tanulmány alapján előkészítve van az ügy. Kéri a közgyűlést, hogy ne odázzák tovább a nagyhorderejű ügyet.

Juhász Ignác óhajtja a csatornázás és vízvezeték ügyének megvalósítását.

Felvilágosítást kér a főmérnöktől, hogy a vízmennyiség az eddigi tanulmányok szerint a tervezett munkálatok keresztül vitele után kielégíti e a város szükségletét és a nagyerdőn levő két próbakuton kívül még nyolcz ilyen kut elkészítését indítványozza, hogy a számításokat csalhatatlan kísérletek alapján tehessék meg.

Aczél Géza első sorban Kiss Albert felszólalására reflektál, álláspontját teljesen magáévá teszi, módosításait elfogadja és azokat a részletes terv kidolgozásánál figyelembe veendőnek tartja. A vízvezeteki munkálatok tanulmányozására ugy magyarországi mint külföldi városokat felkeres és a nyert tapasztalatok alapján készíti el a részletes tervet. Próbakutak furászt már szükségletellenek tartja, mert a vízviszonyok az előmunkálatok során alaposan kitanulmányoztattak. Az elsőrendű szaktechnikai éllyek hivattak meg véleményadásra és ezek egybehangzóan véleményezték, hogy a vízmennyiség biztosítva van. Cél szerűnek tartja a Kiss Albert által ajánlott 18 tagu bizottság kiküldését.

A közgyűlés a vízvezeték tervezetet előállítóságban részletes tárgyalás alapjául elfogadta a benyújtott módosítási indítványokkal.

A részletes tárgyalás következett és a közgyűlés a tervezet minden egyes pontját vita nélkül egyhangulag elfogadta.

Az előkészítő bizottság választás utján következőképen alakult meg. Elnök: Gróf Degenfeld József főispán. Alelnök: Simonffy Imre kir. tan. polgármester. Előadó: Aczél Géza főmérnök. Jegyző: Debreczeni Jenő légszergyári igazgató. Tagok: Dobieczycki Sándor, Szabó Kálmán, Komlóssy Dezső, Dr. Kenézy Gyula, Kiss Albert, Tóth István, Berger Jenő, Kovács József, Dr. Bekonyi Samu, Dr. Csikos Sándor, Sz. Szabó László.

A csatornázási ügyben a költségelőirányzatot megszavazta a közgyűlés és ugy ezen, mint a vízvezeték előállításához szükséges összeg törlesztéses kölcsönrel fedeztetik, mely legkevesebb 50 évre kötendő amortizációs kölcsön módózatának megállapításával a bizottságot bizta meg.

A tornaegylet kérvénye.

A debreczeni tornaegylet kérvényt nyújtott be a városhoz, hogy részére segélyt utaljon ki. A közgyűlés a tanács és jog-és pénzügyi bizottság egybehangzó javaslata alapján 1000 korona segélyt szavazott meg.

A főszámvevő nyugdíjazása.

Szabó József főszámvevő 31 évi szolgálata után nyugdíjazása iránt kérvényt adott be. A közgyűlés évi 3280 korona nyugdíjat megszavazott.

A közgyűlést déli 12 órakor zárta be Gróf Degenfeld József főispán és a hitelesítő közgyűlés idejét ma délelőtt 10 órára tűzte ki.

VIDÉK.

Megölte a gazdáját. — Nyiregyházán, mint levelezőnk írja, Soltész Kálmán hentes, városi képviselő, szóváltás közben arcúl ütötte a segédjét, Tóth Józsefet. A feldühödött legény erre egy éles késsel agyonszurta a gazdáját. Az eset kínos megdöbbenést keltett a városban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Bünygyi főtárgyalások. A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő hét során az alábbi bünygyekben tartanak főtárgyalást: Február hó 4 én hétfőn Deuts Márton s társa ellen, uzsora vétség miatt. Február hó 5 én kedden Sándor János ellen, erőszakos szerelem miatt, Lusztig Gyula ellen, vétke bukásért. Február hó 8 án pénteken Szabó Lajosné ellen, rágalmazás vétsége, Orosz János ellen, felmenő ágbeli rokonon elkövetett súlyos testi sértés vétsége miatt. Ugyanaznap itéletbirdetések. Február 9 én szombaton fellebbviteli ügyek tárgyalása.

A bemeszelt udvarló.

— Saját tudósítonktól. —

Debreczen, febr. 2.

Egy régi közmondás azt tartja, hogy „a szerelmes nem eszes.“ Ha azonban meggondoljuk, hogy néha napján a megszorult szerelmeseknek annyi furfangjába kerül, amíg egy-egy légyotot nyélbe ütnek, vagy annak gyanuját magukról elhárítják, el kell ismernünk, hogy nemcsak sziv, de ész dolgában is nagyot produkálnak. Hanem azért a féltékeny ember se utolsó találékonyság dolgában. Legalább azt látászik bizonyítani az a ritka szerelmi kaland, melynek szomorú hőse egy felsült és csunyan póruljárt udvarló volt, aki egy tartalékba tett férj szerepét akarta jóhiszeműleg betölteni egy hölgnél, azonban a szarvakkal felékesített férj uram még sem volt oly rövidlátó, hogy a tartalékos férj kulissza megett szereplését észre ne vette volna mely tapasztalatának az lón a következménye, hogy tegnap este lebe állván az ablak alatt, kétségtelen bizonyítékot szerzett arra nézve, hogy gyanuja családi boldogságának megrablóját illetőleg nem alaptalan.

A csalódott férj első gondolata az volt, hogy véres bosszút vesz a hűtlen páron.

Az elkeseredett házastárs ostrom alá vette a saját lakását, betörte az ablak keresztfáját, azután egy láda meszet oltott s azt mindenestől belökte a nyitott ablakon át a szobába. A láda tartalma pedig végig

ömlött a turbékoló fiatalon, akinek ruháján kegyetlen nyomokat hagyott ez a különben takarítási célokra megbecsülhetetlen, a ruhán azonban megtűrhetetlen anyag. Mert egy jól megtermett uniformisos legény volt ez az skartalanul is kőműves maszkot öltött trobadur, ha hitelt lehet adni azon néhány szemtanu előadásának, akik, miat az érdekes szerelmi dráma szemléltői, pár perczel a történetek után egy dühös hadfőt láttak a lakásból kirohanni a a kerítést átugorva egyenesen a kut felé tartani, melynek csapja alatt aztán a mésszuhany ellen hidegfürdőt vett. Válijk egészségére!

SZÍNHÁZ

R. Réthy Laura vendégjátéka. Színházunk ünnepelt vendége: R. Réthy Laura asszony tegnap este zsúfolt ház közönsége előtt énekelte a Szép Heléna szerepét. Játékával, amelyen természetesség, báj és kedvesség ömlött el; hangjával, amely kelemen, édesen csengett, páratlan élvezetet, nagy gyönyörűséget szerzett a közönségnek. Tünetel, viharos taps zúgott fel minden énekezése után. Gyakori és zajos derültéget keltett Sziklay Menelaus királyával és Nagy Gyula az augur szerepében. Kelemen csengett Páris szerepében a Karacs tanorja is.

Újabb vendégszereplés. Amafényes siker, amit R. Réthy Laura Debreczenben elért, Komjáthy színházvezetőt arra indította, hogy a művésznőt még újabb hat vendégszereplésre nyerve meg. R. Réthy Laura hat este terjedő újabb vendégszereplését február hó 24-én kezdi meg.

ÚJDONSÁGOK

*** Gyertyaszentelő Boldogasszony.** A róm. kath. hívek ma gyertyaszentelő boldogasszony ünnepét ülik. Ebből az alkalomból a róm. kat. templomban ma a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: Raggel 7 órakor miséznek: Kovács J. káplán. 8 órakor deákmissé, melyen az elemi iskolások is résztvesznek. 9 órakor gyertyaszentelés és körmenet mondja dr. Wolatka Nándor segédlel; utána prédikál: dr. Wolatka Nándor. Háromnegyed 11 órakor a zárdai növendékek miséje, mondja Molnár Kálmán Dezső. Fél 12 órakor miséznek: Szóka János káplán. Délután 3 órakor litánia és rózsafüzér, tartja: Brósztel Lajos káplán.

*** Tánctáncvizsga a Vörösmarty-szobor javára.** A kárpitos és paszományos ifjúság február hó 3-án (vasárnap) zártkörű táncvizsgát rendez a Vörösmarty Mihály szobor alap javára. A jegyek eddigi eladásából és a felülfizetésekből bizonyosra vehető, hogy a táncvizsga az eddigieknél sokkal fényesebben fog sikerülni. E siker

a bizottságot arra ösztönözte, hogy egy újabb kellemes meglepetésben részesítse a megjelenőket.

*** Éneklő koldusok Debreczenben.** Kiss József és neje Barta Eszter Monostorpályiból jöttek Debreczenbe. Nem tudták, hogy mi szabad és mi nem a mi váosunkban a tegnap dél előtt a városháza alatt torkuk szakadtából énekelni és koldulni kezdtek. Persze az éneklő koldus ritka jelenség Debreczenben és egyszeribe annyi bámulója lett, hogy a különben élénk forgalmu helyen még a közlekedés is fenn akadt. A osódületnek a rendőrvetett véget, ki bekísérte az éneklő koldusokat.

*** A debreczeni kölcsönös segélyező-egylet igazgatósága elhatározta,** hogy a tagok még folytonos jelentkezése következtében az ujonnan belépő tagokak február 15 ig az elmúlt heti befizetések után késedelmet nem számít.

*** Az iparos ifjak felolvasó ünnepélye.** A debreczeni iparos ifjak önképző egyesülete által 1901. február 3-án d. u. 4 órakor az „Iparos Otthon“ dísztermében (Simonffy utca 1 sz. 3-ik lépcső 2-ik em) tartandó dal és szavallattal egybekötött felolvasás műsora: 1. Dalünnepen. Boros Lajos karnagy ur vezetésével előndja az egyesület dalköre. 2. Komoly szavallat. Előndja Varga László egyesületi tag. 3. Az iparos ág erkölcsi méltatása. Felolvassa Csiky Lajos theol. akad. tanár. 4. Késő vágy. Éneklők: Gyórfy Károly, Makai Sándor, Surina Sándor, Katona Kálmán, Debreczeni Lajos, Farkas István, Govrik Miklós és Schwarcz Dezső urak 5. Vigszavallat. Előndja: Madarász Gyula. 6. Kápolna. Előndja az egyesület dalköre. Belépődíj nincs, szives adományok az egyesület részére közönségtől fogadtatnak. Külön meghívók nem küldetnek, az érdeklődő közönséget ez aton hívja meg a rendezőség.

Milyen idő lesz Februárban? Falb, a kinek időjósolatai Január hóra igen jól beváltak, Február hóra is kellemetlen, nedves időt jósol. A hó első harmadában gyakori esőzések és havazások várhatók. A má odik harmadában szünetelnek ugyan, de a harmadikban ismét teljes erővel megújulnak. Mivel a hőmérséklet szokatlan magas lesz, a hó hirtelen olvadás következtében árvizek is várhatók. Ezek Falb jósolatai. Elég kellemetlenek. — De reméljük, hogy nem fognak bevalni.

*** Felderített rablógyilkosság.** Fried Dezső debreczeni biztostási hivatalnok, Mandel Kornél itteni kereskedő sógora — még 1892. évben eltűnt és felesége négy kis gyermekével egyedül maradt. Fried Dezső és családja akkor mindent elkövetett, hogy az eltűnt nyomára akadjen, de mindhiába. Kilencz éve annak, hogy Friedné azt sem tudta, hogy él-e a férje, vagy

meghalt? Legutóbb egy királyserzési tárgyalás volt a debreczeni törvényszéknél. A vádolt és a beidéztet tanuk sülelmedi lakosok voltak. Ezek között Nagy Ferencz sülelmedi gazdálkodó a Spitzer-féle késes-utczai vendéglőbe szálott meg. Spitzer — tudva azt, hogy az évekkel ezelőtt eltűnt Fried Dezső sülelmedi születésű — megkérdezte vendégét, hogy nem tud-e felvilágosítást adni annak hol-létéről? Nagy Ferencz elmondta, hogy tudomása van róla, hogy Fried Dezső rablógyilkosságnak esett áldozatul és ha családja felvilágosítást óhajt e tárgyban, forduljon hozzá. Spitzer ezt elmondta Fried Dezsőnek. Ezekről a Fried családja jelentést tett a zilahi törvényszéknél. Egerzárta esendőr-örmeester bizatott meg azzal, hogy ezen bűnygyben a nyomozást teljesítse. A vizgálat eredménye az lett, hogy Kovács Máté sülelmedi bírót letartóztatták és erős fedezelt mellett bekísérték Zilahra. Fried Dezsőné tegnap vett végzésével arról értesíti a zilahi vizgáló bíróság, hogy férje g. ilkosságával vádolt Kovács Máté ellen vizgálati fogságot rendelt el. A rablógyilkosság vádolt bírő több 1000 forint vagyonnal bír. Érdekes, hogy a gonosztevő később oly módon igyekezett lelkiismeretét megnyugtanni, hogy a rabolt pénzből, mely 2000 frtot tett ki, egy fa templomot vett és azt restaurálta. Eppen ezen cselekedete által érte el, hogy sülelmedi bírónak megválasztották.

Levélbélyeg-tümbök. Hogy a közönség hosszabb időtartamra beszerezni szokott postal értékjegy-készletét: különös gondozás nélkül is a használatnak tisztán és ópságban megőrizhesse: a postaigazgatóság a bel- és külföldre szóló közönséges és ajánlott levelek bérmentésére használatos 10, 25 és 35 filléres levéljegyekből védőlappal ellátott füzeteket készít ki; a jegyfuzetek védőlappjaira dijszabási kivonat van nyomtatva. A 10 filléres jegyfuzet védőlappja vörös, a 25-ösé fehéres, a 35 filléresé füöld. Ezen füzetek egyenkint 24 darab levéljegyet tartalmaznak.

*** Kérélem.** Mindazon urhölgyeket és urakat, kik a telenczház és gyermekvédő egyesületi *Aláírási iveket* elfogadni kegyeskedtek, tisztelettel felkérem, hogy a náluk levő gyűjtő iveket a mennyiben azokat ez ideig be nem szolgáltaták, hozzám (városháza) legkésőbb f. hó 4-ig *okvetlenül* beküldeni méltóztatassanak. Roncsik Lajos tanácsnok.

*** Verseny alsós és tarokk.** A farsangi meghívók sablonos sokaságában különösebb figyelemre méltó az, mely a „varsányi vasuti állomás melletti casinó helyiségébe“ febr. 7-ére csábitja össze a m. t. vendégeket. De mivel csábitja? Nem am kotillon ordóval vagy szupé csárdásokkal, hanem azzal, hogy a bálon verseny alsós és verseny tarokk partik lesznek s ebben a kö-

rülményben fekszik a meghívónak a farsangok történetében való neventessége. Mert vegyük úgy a dolgot, a hogy van; ha a háshoz meghívó érkezik, az asszonynak első szava rá, hogy „elme gyünk.” A férjnek ellenben második szava rá, hogy „mit csináljak én ott, nem tánczok, nem megyek.” De a varsányi meghívóra a férjnek lesz az első szavuk az, hogy „elme gyünk” s az asszonyok sose kontráznak rá azaz, hogy nem megyünk. A férjek már előre gyakorolják magukat a kalabriasban és tarokkban, hogy a versenyen győzve se nek. Csak azt nem tudjuk, mit csinálnak majd a hölgyek, ha a férfiakat mind a já tékaasztalhoz szögezi a játékszenvedély? Bizonyára kibicizni fognak. De tudnak-e némák lenni, mint egy kibicizhez illik? És sok más kérdés tolul tollunk hegyére, mikor a meghívót olvassuk. Abban is érdekes ez a meghívó, hogy egyik oldalán mindjárt a meghívottak névsorát is elolvashatjuk.

* **A váltohamisító asszony halála.** Abból a monstre váltohamisítási bűnperből ismeretes Kecskes Sándorné, Faragó Juliánna, amely egy év előtt napokon keresztül foglalkoztatta a debreczeni királyi törvényszéket. Akkor többi társával Kecskes Sándornét is fegyháza ítélt a törvényszék. Ez az ítélet pár hét előtt jogerőre emelkedett s a többi váltohamisító asszonnyal elkellott volna kísérni Kecskesné a fegyházba. Amde Kecskesné nagyon beteg lett. Subánét és a többi asszonyt elvitték, de Kecskesné itt hagyta, sőt, hogy állapota pár nap előtt teljesen rosszra fordult, megengedték családjának, hogy Miklós utcai lakásukra vigyék. Nem sokáig bírta. Két napi erősebb szenvedés után meghalt s a bűnper egyik hírhedt hősnőjét ma délután 2 óraker temetik a Miklós utcáról.

* **Áthelyezés.** Jóna Mihály városunk szülötte, a nagybecskereki pénzügyi igazgatóságtól, mint pénzügytitkár, városunkba áthelyezése az adóügyek ellátásához lett beosztva.

* **A vadházasságok alkonya.** A belügyminiszter nem régen fölhívta a törvényhatóságok figyelmét a vadházasságban élő kiskorúakra s elrendelte, hogy a hatóság legnagyobb erélyvel és szigorral járjon el, hogy az erkölcsellen állapotot megszüntesse. A gyámhatóságok hatáskörébe tartozván a kiskorúak erkölcsi fölötti örködés, az egyes árvaszékek hozzá is láttak az erkölcsi ráktene irtásához. Most ujabban egy kormányrendelet jelent meg, melyben nagy óvatosságra inti a törvényhatóságokat a miniszter, azt mondván, hogy a vadházasságokat nem hatósági, hanem társadalmi úton lehet inkább megszüntetni. Ez a két rendelet természetesen sok téves fel fogásra adott okot. Akadtak hatóságok, a melyek hatályon kívül helyezték az előbbi rendeletre ki-

adott intézkedéseiket, holott pedig azt tenniük nem lett volna szabad. A dolog úgy áll, hogy az utóbb kiadott kormányrendelet semmit sem változtat az előbbin. Az előbbi kiskorú, az utóbbi a nagykorú vadházasokra vonatkozik. A gyámosság alatt állók erkölcsi élete fölött minden esetben a gyámhatóság, míg ellenben a nagykorúak, tehát önjoguk erkölcsén a hatóság már nem igen örködhetik; nagykorúnál a hatósági beleavatkozásnak csak akkor van helye, ha valamely törvénybe ütköző cselekményt követnek el. Teljesen igaz van mind a két miniszteri rendeletnek s mindkettő igen szépen megáll egymás mellett. A kiskorúak vadházassága a gyámhatósági föllépésre hivatalos beavatkozással megszüntetendő, míg ellenben a nagykorúak vadházassága csak társadalmi úton tüdözhető.

* **Halálozás.** Néhány özv. Paulay Györgyné született Hegdüs Ilona, folyó 1901. évi február hó 1. én éjjeli 2 óraker, életének 48. dik, özvegyiségének 17. dik ében hosszasan gyöngékedés után elhunyt. Földi részei február hó 2. án délután 2 óraker, Főv. utca 5. szám alatt, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben tetetnek örök nyugalomra.

* **A fiatal férj temetése.** Megirtuk a Bükki István tragikus esetét. Halálos ágyán esküdtött örök hűséget szép menyasszonyának s mire a hajnal úra kiháradt már örök álomra hunyta le szemét. A fiatal férjet ma délután két óra után temetik a Széchenyi utcáról a római kath. egyház szertartása szerint a Szent Anna utcai temetőben helyesik örök nyugalomra.

* **Emberkínzás.** Sok a panasz az iparosiskolai tanulókra, különösen a heti vásártok napjainak es éj, mert ilyenkor egy részük az esti iparos iskolát esőndes alvó helynek tekinti, sőt adván okul, hogy hétfőn egész éjszaka és egész napn át talpon vannak, mert a mester nem ad nekik pihenőt. Hát az ilyesmi a legszelidsebben szólva emberkínzás. Igen czészerűnek vélnők, ha az ipartestület a konkrét esetek alkalmából erélyesen megrendszabályozná az ilyen mestereket és tudókra adná hogy az ipartörvény szigoruan megzabja az iparos tanuló alvási idejét korukhoz mérten.

* **Halátlan lakó.** Állandóan Fischer Farkasné Garai utca 10. sz. alatti lakosnál szállott meg Pollák Antal szabóság. Az öreg asszony csak egy szobát birt bérbe és ha jött olyankor ebben a szobában halt Pollák is. Tegnap reggel, mikor Fischer Farkasné eltávozott hazulról, Pollák még aludt az ágyban. De alig távozott el, Pollák gyorsan felöltözött s az állítólag nyitva levő szekrényből negyven koronát és egy orást órát lánczozal kivett, azután eltávozott. A haza érkező Fischerné szomoruan nézte, hogy

a szekrénye nyitva van, holott ő azt bezárta. Drágaságaiak eltűnését azonnal észrevette és sietve panaszt emelt a rendőrségnél, amely délután már el is fogta Pollák Antalt a Csapó-utczán. Pollák tetőt beismert, az órát lánczozal együtt visszaadta, de a pénzből már csak tizennégy korona volt nála, a többit elmulatta. Kihallgatása után ügyét áttették a kir. ügyészséghez.

* **Olcsón készítheti bárki magának a legjobb rumot, cognacot, silvóriumot és mindenféle likőrt a leggyorsertbb módon a drogueriákban beszerezhető Essenciákkal.** — Franciscs és Jóna Debreczen, Kossuth u. 6.

* **Elhagyott árvák.** Szivettépően szomorú sorsra jutott négy kis árva, az özv. Vargáné gyermekei. Édes anyjukkal künn laktak az új földön. Két nap előtt az anya súlyos beteg lett s be kellett szállítani a debreczeni kórházba. Ott hon egy falat kenyér nélkül maradt sírva, zokogva, tájdonlással kiabálva édes anyjuk után a négy kis árva. Rostás György, egy téglavető cigány szánta meg a szegényeket s adott nekik hajlékot és kenyeret. Tegnap pedig a polgármesteri hivatal utalványozott segélyt az árva gyermekek számára, akikkel az a szegény jószívű cigány is alig bír. Sírnak azok szegények az édes anyjuk után, akik pedig aligha látnak többé viszont ebben az életben.

* **A népkonyhára** ujabban a következő adományok folytak be: Szabó Miklós és neje (mult hétről elmaradt) 20 korona. A tanuló ifjuság által 1901. jan. 25. én a Margit fürdőben rendezett multság jövedelme 16 korona. Simonffy Imre kir. tan. polgármester, Alföldi takarékpénztár, Vecsey Zoltánné 10—10 korona. Hutiray B., Kocz A., Balogh G., Ercesey J. asztaltársasága 7 korona 20 fillér. Komlóssy Arthur, Kecskes Barbára, Kam Borsos Róza, Farkas Ferencné 5—5 korona. Özv. Klósz Györgyné, Hónétel Vilmos, Dr. Popper Alajosné 4—4 korona. Csapó utcai leányiskola III. és IV. osztályának gyűjtése 2 korona 10 fillér. N. N., Kiss András leánytanító 2—2 kor. Ifj. Kerek Báliat 1 kor. Lamprecht Frigyes 21 kiló zsir. Molnár István 1 véka paszuly, 1 véka burgonya. Özv. Bagaméri Józsefné 3 kiló disznóus. Varga Ferencné füstölt kolbász. A népkonyhára az 1900. decz. 23. tól 1901. jan. 31. ig terjedő időben, tehát 40 nap alatt kiszolgáltatta ingyenes 10,033 adag étel, fizetéses 258 adag, tehát összesen 10,291 adag étel. Debreczen 1901. január 31. Szűcs Kálmán, négyzeti pénztárnok.

* **Katonaszökevények.** Két fiatal katonaszökevény ma reggel ezredtől Kanals Miklós munkácsi születésű és Mizsker János szikszói illetőségű legények. A szökést úgy hajtották végre, hogy még a reggeli szürkületben kijöttek a kaszárnyából s az őrt álló katonákat azt mondták, hogy századukhoz kell menniök. Azóta nem jöttek vissza, de látták őket felülni a Miskolc felé menő vonatra. A nyomozást megindították.

Az ingyen kenyér-osztás.

Debreczen, február 2.

Tegnap 732 ingyen kenyeret osztottak ki a városházán a szegények között. Ugyancsak tegnap erre a jó tékony célra a következő adományok folytak be lapunk szerkesztőségéhez:

Ungváry József ur és neje	3 kor.
N. J.	3 kor.

Összesen: 6 kor.

Legutóbbi kim: 1151 kor. 70 fill.

Összes gyűjtésünk: 1157 kor. 70 fill.

Ma és mindennap délelőtt 11 órakor a városháza udvarán ingyen kenyér kiosztás.

TÁVIRATOK.**Az angol királynő temetése.**

Budapest, február 1. Cowesből telegrafálják, hogy az angol királynő temetése ma vette kezdetét. Reggel óta óriási emberáradat vonult a városba. A koporsót egy yachtra vitték, amely a teljesen nyugodt tengeren hadihajók sorfala közt siklott el folytonos ágyudőrej között.

Az inkompatibilitás.

Budapest, február 1. A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma délután kezdte meg üléseit a revízió ügyében.

A csehek tüntetése.

Bécs, február 1. Egy hírlapíró ma meg interviewolta Kiofác képviselőt, a csehek egyik vezérét, hogy igaz-e azon szélterjelet híre, miszerint a csehek a Burgban, a trónbeszéd alkalmával tüntetni szándékoznak? A kérdésre Kiofác egész nyíltan a következőket válaszolta:

— Ha a trónbeszéd nemzeti érdekeinket sérti, úgy kénytelenek leszünk az ellen még a Burgban is állást foglalni. Eltökéltük, hogy a burkok politikáját fogjuk követni s esetleg ha szükséges, a kétségbeesés harczára is vállalkozunk.

Pellengére állított uri asszonyok.

Budapest, február 1. Egy híres pozsonyi gyáros pár nap előtt Bécsben járt és megbotránkozva látta, hogy a kirakatokban nagy reklámmal hívják fel a járó-kelők figyelmét a pozsonyi meztelen asszonyokra. Csakhamar felháborodással látta, hogy az arcképek közt ott van a felesége arcképe is. Indulatosan rontott be az üzletbe.

— Kicsoda ez a nő? — kérdezte a felesége fényképére mutatva.

— Pár ezer forintért megismerkedhetik vele uraságod, — felelte mosolyogva a kereskedő.

A gyáros hazautazott és a felesége elmondta neki, hogy egy táncestélyen valami P. nevű fotográfus mind lefényképezte a hölgyeket. A gyáros feljelentést tett a fotográfus ellen s akkor kiderült, hogy milyen hitvány dolgot mivelt ez a fényképész. Intelligens uri magyar asszonyok fényképéről a fejét meztelen testek felé tette, azokról másolatokat és képes levelező-lapokat készített és sok ezer példányban így árusította. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

A kormány hivatala leégett.

London, február 1. A Standard jelenti Tiencinből tegnapi kelettel: A tiencini ideiglenes kormány hivatala a múlt éjjel teljesen leégett. A tűzvész valószínűleg gyújtogatás műve. Az utóbbi időben Tiencinben kínai plakátok tűntek föl, a melyeken az ideiglenes kormány által a folyó kiadások fedezésére kivetett adók ellen panaszkodnak.

Herczeg és császár.

München, február 1. A Münchener Neueste Nachrichten hivatalos helyről nyert fölhatalmazás alapján merő kohlománynak nyilvánítja a Münchener Post című szociáldemokrata újságnak azt az ismételt közölt jelentését, hogy Alfonz bajor herceg és a német császár képviselője között a weimari temetésen nézeteltérés támadt és hogy ebben az ügyben eszmecsere folyt München és Berlin között.

A nagybeteg Tolstoj.

Budapest, február 1. Moszkvából jelentik, hogy Tolstoj Leó grófot, a világhírű orosz író és bölcsészt tegnap szélhűdés érte s állapota, tekintettel agg korára, nagyon aggasztó. A Tolstoj nevet a legutóbbi időkben különösen sokat emlegették abból az alkalomból, hogy az orosz szent sinodus egyházi átokkal sújtotta az agg író és műveit.

Elgázolt képviselő.

Bécs, február 1. Forg Henrik tiroli képviselőt ma veszedelmes baleset érte. Egy utca keresztezésénél egy gyorsan robogó bérkocsi elütötte s keresztül ment rajta. A képviselő állapota veszélyes.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza 1901 áprilire 7.49

" " októberre 7.62

Rozs " áprilire 7.35

Zab " 6.52

Tengeri " májusra 5.14

Amerika fél centtel alacsonyabb. Külföld változatlan.

VEGYES.

Influenzás katonaság. A temesvári helyőrség állományában nagyban uralkodik az influenza. Eddigelé háromszázhuszan, — tisztak és legénység fekszenek ebben a betegségben a helyőrségi kórházban. Lovag Schwitzer Lajos hadtestparancsnok jelentést tesz a járványról a honvédelmi és belügyminiszternek, másrészt a járvány terjedése ellen megtette a szükséges óvó intézkedéseket.

Magyar ember kivégzése Amerikában. Az Egyesült-Államok Sing-Sing városában vilámmal végeztek ki egy Neufeld Vilmos nevű magyar embert, a ki 1899. augusztus 7-én Booklynban megölte és kirabolta unokahugát, Kronmann Annát. Az amerikai lap szerint a Sing-Singben eddig villamos székre ültetett 33 ember közt Neufeld viselkedett legbátrabban.

Kedélyes fénykép. Valamelyik bolgár városban a börtönigazgató elhatározta, hogy levéteti magát az ott kódorgó fotografussal. De, hogy annál impozánsabb legyen a dolog, csoportképet rendelt. Körbe állított egy csomó fegyenczet, azután a közepébe állt, a börtönört maga mellé véve. A fegyenczek fesztelen csoportban, hol ülve, hol állva veszik körül az igazgatót.

Havanna-szilvarok. A dohányzó világak az a része, mely Havanna termésével elégíti ki dohányzási szenvedélyét, bizonynyal mély sajnálattal fogja tudomásul venni a havannai német konzul jelentését, hogy az ideai dohánytermés rosszul sikerült. Az ültetvények elsinte szépen fejlődtek, de az eredmény nem felel meg a felköltött reményeknek. Nem volt elég munkáskéz az ültetvények gondozására és így a termés silányabb minőségű, mint várták. Bőnek ugyan elég bőséges, de sem aromája, sem a színe nem olyan, mint ezelőtt volt.

A halott becsülete.**Vadak egy sir fölött.**

Szeged, febr. 1.

Ma czáfolták a szegedi lapok a szegény öngyilkos Schiller Károly pénzügyigazgatósági titkár hivatali hagyatékáról közölt azon hírt, hogy Schillert ártatlanul sújtották a nehéz vádakkal, amelyeket elviselni nem tudott, a mely miatt agyonlőtte magát. Komoly helyről vettük a hírt, hogy utólagosan elszámolásokat találtak volna a Schiller titkáron keresett hivatali pénzekről. Schiller tisztakezü, becsületes tisztviselője volt tehát az államnak, ilyennek ismerték az életben és most így ismerik őt a halálában is. Sirató özvegye keserves gyászában jelentette és erősítette, hogy valóban így történt: az ő szegény ura ártatlanul halt meg és boldog, hogy az emléke tisztázva lesz.

A szomorú bucsulevél, amely ártatlanságáról utolsó vallomása, így szól különben szó szerint:

Kedves f leszégem, édes Zsuzska!

Ugy látszik, hogy még az Egek ura is ellenem esküdt, mert oly bünnel vádolnak, amit elkövetni, dacára mindenféle könnyelműségemnek, nem tudtam és nem tudok megtenni, de a látszat sulya oly nagy, hogy már annak sulyát nem bírom ki, az eddig egypár nap óta tartó és ellenem irányult vizsgálatból kifolyólag ellenem oly terhelő körülmények hoztak fel, hogy akárhogy is azt, hogy teljesen ártatlan vagyok, nem bírom és nem tudom beigazolni.

Ez engem oly elkeseredetté tesz, hogy az esetleges szégyent, ami általam nem viselhető el, mert Isten és a lelkiismeretem tanui, hogy bűnösnek nem érzem magam, nem tudom elviselni és inkább megválnék e rongyos élettől, legyen tehát megszabadítva a világ az ily könnyelmű, gondatlan, de azért nem rossz embertől, legyen öröme azoknak, akik ellenem ezen igaz, hogy látszólag igazságos és helyes dolgot megindították.

Én tehát első sorban attól, kit életemben legjobban szerettem, tőled veszek búcsút, bármily nagy fájdalmat okozok is néked szerencsétlen sorsomért, ne okoljál ezért senkit, mindennek csak magam lehetek az oka és tényleg csakis magam vagyok az, hogy pedig így van és téged ily lelketlenül kell visszahagynom, annyi adósság és hálálommal esetleg bekövetkező nyomorral, annak is legnagyobb részt én, de részben a látszólagos jó cimborák az okai, kikért nékem oly temérdek vagyont fizetnem kellett.

Azért tehát, ha Istent ismered és Istent szerettél, ne légy haraggal irántam, hanem emlékezzél, ha teheled, jó szíved reám, nem hiszem, hogy a jó Isten téged — kit szerencsétlen férjed ily szerencsétlenül elhagy — meg ne s gitsen.

Bocsásd meg szerencsétlen férjednek azt, hogy ily rossz viszonyok között hagy el, de mindenki maga sorsának kovácsa és mindenki megérdemelt sorsát, tehát én is.

Utolsó gondolatom is te édes szívem vagy, de nem kérhetek tőled egyebet, min bocsásd meg, képzeletem ölel és számtalanszor csókol.

Szerencsétlen férjed

Károly.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Virág a betegszobában. A londoni St. Bartolomeus kórház orvosa a Progrés Médical újabb számában igen érdekes cikket közöl a virág illatának a betegekre gyakorolt hatásáról. Határozottan károsnak tartja a betegeknek, ha hervadó virágot visznek a szobájukba. Egy napnál tovább a legfrisebben vágott virágnak sem volna szabad betegszobában állni. Művirág is árthat a betegnek, a benne rejlő mérges festék miatt. De illatuk szerint is meg kell válogatni, milyen

virágot viszünk a betegnek. Legtanácsosabbak a teljesen illat nélkül való, vagy legalább is nagyon gyöngye illatu virágok. Átható, erős illat néha katasztrófát okozhat a gyöngye idegű betegeknél.

MULATTATÓ.

Csel.

Emma: Hát miért hallgattad meg, ha nem szereted?

Anna: Bolonddá tett.

Emma: Hogyan?

Anna: Hát egy udvarolt, mintha azt szerette volna, hogy ne is hallgassam meg és úgy kért meg, mintha azt szerette volna, hogy kosarát adjak neki.

Baj.

Feltaláló: Egy ideig azt hittem, hogy lángelme vagyok. Sajnos, úgy látom, hogy csalódtam.

Ur: Miből látta?

Feltaláló: Akárkinek elmondtam az eszméimet, senki sem mondta, hogy futóbolond vagyok.

CSARNOK.

Angyal és ördög.

— Társadalmi regény. —

(Folytatás.)

Jól esett ez a boldogság a jó asszonyoknak is.

— Igen! Pénzt kapott — tódította. — Most már csak az a kérdés, hogy kitől?

— Igaz.

— Ha ezt megtudjuk, akkor már könnyű lesz megtudni azt is, hogy miért kapta.

— Bizonyára, hogy ajtót nyisson az előtt az ember előtt, a kit hálósobában talált a férjem.

— Ezt mind megfogjuk tudni.

— Hogy?

— Egyszerűen. Nézzé csak a tekintetes asszony ezt a ropogós új huszkonást.

— Kitől kapta?

— A cselédjétől, Maritól.

— Tőle?

— Igen. És tetszik-e tudni, hogy miért?

— Ha megmondja.

Erre aztán elmondta, hogy milyen vágy óbredt fel a leányban s hogy az minden áron férjhez akar menni. Hogy hódította meg tervének. Csakhogy mindennek a nyomára jöjjön, kepes rá, hogy a testvérehez vigye, a hol kisasszony szerepet fog játszani és lassanként megtud tőle mindent.

— Akkor hát csak gyorsan. Tegye mielőbb. Minden napért kár.

— Holnap bevésszél magának mindent a leány. Ki stafirozza magát s már holnapután a testvéremnél lesz.

Baldogan beszélgettek ezután arról, hogy a leányt miképen fogják vallomásra bírni. Előbb utóbb őszinte lesz és megteszi vallomását, a mely az egész ügyre világosságot vet. Ennek fogalma nincs arról, hogy a ki előtt őszintén beismer mindent a legközelebb áll az ő régi urasszo-

nyához s el fog neki mondani mindent s a pünköszi királyéig véget ér.

Fenn a tátravidéken, abban a kis bányavárosban boldogabb lett a fiatal bányász és felesége. A kis Edithet, a kit Hadák vitt hozzájuk, nagyon megszerették. Éppen úgy bántak vele s talán még jobban becézgették, mintha az övék lett volna. A havi tartásdíjat megkapták érte, de sokszor modták, hogy akkor és szívesen tartanék, ha nem küldenének érte egy krajczár tartásdíjat sem.

Nagyon megszerették, az ő csendes házasság életüket pedig egészen boldoggá tette.

(Folyt. köv)

SZINLAP.

Holnap, szombaton „C” bérletben:

Nóra.

Színmű 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Helmer Róbert, ügyvéd	—	Komjáthy J.
Nóra, neje	—	T. Halmi M.
Ervin	—	Lendvai Ö.
Bob	gyermek	— Lendvai P.
Emmi	—	— Lendvai Gizzi.
Rank, orvos	—	— Tanay Fr.
Özvegy Lindenné	—	— Breznay A.
Günthner	—	— Bartha I.
Mari, dajka	—	— Serfőzy I.
Helén, szobaleány	—	— Cserényi A.
Bérszolga	—	— Bay László.

Holnap, vasárnap két előadás;

délután 3 órakor félhelyárral:

Három pár czipő.

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Este hét és fél órakor, rendes helyárral:

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban.

Szives tudomásúl.

Saját termésű, tiszta
természetes ó-borok

Szent-Anna pusztai homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Veres asztali, 98-ról	80 "
Veres Kadarka, 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy-Burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér betét,

Hordószámra való vételnél megfelelő árendemény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai

czégnél

Debreczen, Tisza-palota.

valamint

Gerébi Fülöp utódai uraknál.

Apró hirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetések
felvétetnek a
kiadóhivatalban,
Főter, **Biedermann-palota.**

Allást keresők

munkaadók,
vevők és eladók,
bérlők

bérbeadók

és mindazok, akik a nagy közönség köréből keresik az érdekelt feleket,

hirdessenek

a „**Debreczeni Ujság**“

APRÓ HIRDETESEK
rovatában.

Jó karban levő pedálos czimbalom megvételre keresetnek Veréböczi utca 1.

Eladó földek Az öndódon 60 31 tanyaföld, az újföldön 6 hold föld eladók. Értekezhetni: Timár-utca 44.

Kiadó lakás. 3 szobás utcai lakás Május 1-től kiadó. Értekezhetni: Timár-utca 44.

Egy ezültkeres, kardot viselő, kopasz fiatal ember levelezni óhajt egy 20 évesnél nem idősebb hölgygyel. Leveleket „*Tavaszi sejtélem 25*“ jellegre Debreczen főposta restanté kérék.

Maison Steiner új női divatterem Piac u. 65. (Miklós utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Társat keresek, ki jó vállalatba 5000 forintot tudna befektetni. Komoly érdeklődőknek kimerítő felvilágosítást adok. Leveleket „50% haszon“ czim alatt e lap kiadóhivatalába kérék küldeni.

Korpa finom és durva legolcsóbb árakban házhoz szállítva kapható Deutsch Albert és fia cégnél. Hatvan-utca 9.

Katoná keztyük mosás javítás sal együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

10 nyilas föld az ebensen tanyával együtt eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

4 nyilas föld a czuczában eladó. Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám alatt.

Három szobás lakás, istállóval, kocsival szinnel Május 1-től kiadó. Kigyó utca 30. szám.

400 korona évi részletfizetésre egy kisebb ház kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

20 hektoliter sesto-kerti bor eladó Értekezhetni: Péterfia-utca 65. szám.

Társ kerestetik. Biztos jövő 4000 forinttal egy Első magyar gyár létesítéshez. Gépész mérnök technikusok és mechanikusoknak szakértése szükséges, a fent soroltak: előnyben részesülnek. Leveleket „Társ“ czimen e lap kiadóhivatalába kérék.

Egy jó karban lévő Bösendorfer zongora eladó (Szappanos u. 10. szám.)

Köhögés ellen Pométefü: czukorka Borsy czukrárdában kapható egy doboz 20 fillér.

Lakás. A mai kívánalmaknak megfelelő, kényelmes hat szobás utcai lakás május 1-től kiadó. Kossuth u. 28 sz.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzlethelyiségemet **1900. október 29-én**

A **Simonffy-utcai városi bérházba** a saroktól 2-ik bolt helyeztem át.

Az **őszi és téli idényre** érkezett nagyválasztéku divatos bel és külföldi gyapjuszöveteket, szinos atlasz és adriákat, valamint őszi és téli maradék öltöny szöveteket rendkívül olcsó árak mellett árusítom.

KLEIN JAKAB

POSZTÓKERESKEDŐ

MEGHÍVÁS.

A „**POLGÁRI TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET**“ DEBRECZENBEN,

IV. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1901. évi február hó 17-én délelőtt 10 órakor

Hajdúvármegye székházában tartja meg, melyre a szövetség tagjai, tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az 1900 évi mérleg és zárszámadások, ugyszintén a felszámoló II., vagyis az 1898—1900-ik évtársulati vagyonmérleg előterjesztése.
3. A II., vagyis az 1898—1900-ik évtársulat felszámoló bizottságának jelentése.
4. A felügyelő bizottság jelentése és az igazgatóság, a felszámoló bizottság és a felügyelő bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
5. A kisorsolt öt és a két leköszönt igazgatósági tag helyének betöltése.
6. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
7. Esetleg indítványok (melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.)

Debreczen, 1901 évi február 1-én.

Rásó Gyula

kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő.

jogtanácsos, jegyző.

Kivonat az alapszabályokból.

Kivonat az alapszabályokból: 28. §. A közgyűlésen egytől öt üzletrészszel bíró tag 1 szavazattal, hattól tíz üzletrészszel bíró tag 2 szavazattal, tíz üzletrésznél többel bíró tag minden további tíz üzletrész után ismét egy-egy szavazati joggal bír, ugy azonban, hogy saját betétei után tíz szavazattal többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazat érvényességéhez a betéti könyv felmutatása szükséges.

Minden tag csak egy megbízást vállalhat magára, mely megbízást a közgyűlés előtt az elnöknek tartozik átadni.

A megbízás csak tíz (10) szavazatra jogosíthat.

Jegyzet. Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében, minden egyleti tag által a hivatalos órák alatt átvehetők.

MIHALOVITS J. gyógyszerésztára

a „**Kigyó**“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcbőrt. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arczpor vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév széppé teszi s megóvja a megránózódástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín és crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.